

Posudek na rigorózní práci Mgr. Daniely Haubertové „Intimita v těsných interpersonálních vztazích“

Předložená rigorózní práce vznikla přepracováním a podstatným rozšířením diplomové práce v teoretické i empirické části. Zachováno tedy zůstává téma intimity a její role v těsných interpersonálních vztazích, ale zatímco v původní práci se autorka vyrovnávala s vymezením obou hlavních pojmů spíše v obecné rovině, v rigorózní práci se zaměřila na vnitřní strukturaci samotné intimity, což jí umožnilo vrátit se k vymezení intimity a zpřesnit její znění na základě nejen dalšího studia literatury, ale také vlastního empirického šetření.

Původní teoretická část je na mnoha místech přepracovaná, přičemž zůstává zachován zřetel ke komplexnímu podchycení specifických rysů intimity a jejich uvažování v souvislostech různých typů těsných vztahů. Výsledky původního výzkumu získané zpracováním dat z prototypické metody autorka dále ověřovala Wilcoxonovým testem u všech do výzkumu zahrnutých těsných vztahů. Toto statistické ověření potvrdilo, resp. více osvětlilo, roli prototypických znaků intimity v partnerských, rodinných i přátelských vztazích.

Zcela nové jsou Teoretická část II, Praktická část II a Závěrečná diskuse. Autorka se zde inspirovala v literatuře uváděnými různými subtypy intimity. Tento detailnější pohled se jeví jako zcela oprávněný. Východiskem je sice konstatování, že těsné vztahy jsou mimo jiné charakterizovány intimitou, ale zároveň vyvstává otázka, zda v průřezu interpersonálními vztahy je intimita stejné povahy, nebo dominují jisté subtypy intimity, jak se liší význam jim připisovaný mezi muži a ženami, co je považováno laickou veřejností za více či méně intimní apod. Autorka na základě literatury a v korespondenci se závěry vlastního předcházejícího výzkumu zvolila a charakterizuje čtyři subtypy intimity: emoční, sexuální, intelektuální a sociální plus volnočasovou. Pro empirický výzkum bylo třeba každý ze zmiňovaných subtypů intimity strukturovat (ve smyslu položek jejich sycení) a sestavit nástroj k měření. U některých subtypů bylo možné opřít se o publikované poznatky, u jiných autorka čerpala více z předcházejícího prototypického výzkumu. Ke každému subtypu intimity bylo zformulováno šest otázek obsahujících předpokládané položky sycení. Ty potom respondenti posuzovali v náhodném pořadí na pětibodové škále Likertova typu.

Data získaná od 174 respondentů jsou zpracována adekvátními statistickými metodami a výsledky přehledně prezentovány. Za nejvýznamnější považují jiným postupem potvrzení výsledků prototypické analýzy, kdy laická veřejnost nejvíce spojuje intimitu se sexem, ačkoli

odborná literatura vyzvedává spíše emoční stránku intimity. Výsledky tohoto navazujícího empirického zkoumání umožňují hlouběji proniknout do fenoménu intimity jako takové i její role v interpersonálních vztazích.

Zahraniční odborná literatura věnuje intimitě poměrně velkou pozornost vzhledem k její roli, jakou má v interpersonálních, zejména těsných vztazích a potřebě jejich naplnění. V našich podmínkách proto považují předloženou rigorózní práci za zcela ojedinělý počín. Autorka prokazuje hluboké proniknutí do tohoto tématu a jeho obohacení o poznatky získané na vzorku celkem 472 osob české populace. Způsob zpracování vypovídá o schopnosti autorky řešit nejednoduché téma komplexně, využít dosavadní poznatky teoretické i metodologické a přinejmenším obohatit mozaiku poznání o chápání intimity českou populací. Závěry její práce mohou nalézt uplatnění v poradenské praxi.

Závěr: Předložená rigorózní práce Mgr. Daniely Haubertové splňuje po všech stránkách požadavky na ni kladné, a proto ji doporučuji k rigoróznímu řízení.

31. 10. 2013

Ivan Slaměník